

Bazen aklıma, canlıların zamanla, sudan, havadan ve topraktan oluşmuş olabileceği, yani cansız maddelerin önce küçük mahlukatı meydana getirdiği, onların da zamanla diğer mahlukatı oluşturduğu, gibi şüpheler geliyor. Yardımcı olur musunuz?

Risale-i Nur Külliyyatı'nda sorunuzun cevabı muhtelif bahislerde, özellikle de Yirmi Üçüncü Lem'a olan [Tabiat Risalesi](#)'nde mükemmel olarak verilmiş, bu gibi evham ve vesveseler tamamen izale edilmiştir.

Burada özet bir bilgi vermekle yetinmek durumundayız.

Tesadüf; ilmin, hikmetin, iradenin dışında, kendiliğinden olan rastgele şeyler için kullanılır. Kâinattaki nizamlı, hikmetli ve sanatlı her şey ilahi bir iradeyi gösterir.

Bu kadar sayısız varlıkların içerisinde sadece insanlara ve hayvanlara göz nimetinin verilmesi tesadüf olabilir mi? Eğer tesadüf olsaydı, canlıların bir kısmı görür bir kısmı görmezdi. Ağaçların veya başka varlıkların bazısında da görme özelliği olurdu. Görme sıfatının sadece canlılara verilmesi, Cenab-ı Hakk'ın mutlak iradesini göstermektedir.

Şayet canlılara verilen göz nimeti tesadüfen olsaydı bazılarında iki, bazılarında üç, bazılarında da beş tane göz verilirdi. Kimisinin gözleri ellerinde, kimisinin de enselerinde olurdu. Bütün canlılara ikişer adet göz verilmesi, her ikisinin de yüzlerinde yer alması ve aynı büyüklükte olması nihâyetsiz bir ilmi ve mutlak bir iradeyi göstermektedir.

Mahlukatın üstünde Cenab-ı Hakk'ın sikkesini ve mührünü göremeyen, isim ve sıfatlarını okuyamayan insanlar, bu harika işleri ve bedi sanatları tabiata ve sebeplere vermekle akıllarını uyuturlar.

Güneş'in tabiatında ışık saçmak, elma ağacının tabiatında elma vermek vardır. Kendisinde olmayan bir şeyi tabiat bunlara nasıl verebilir? Onlar bu tabiatlarını kendileri mi kazandılar? Öyle olmasaydı, insan, eli ile de görürdü, gözü ile de işitebilirdi. **Elma ağacı bazen de armut verirdi.** Her varlığı mükemmel şekilde terbiye eden ve o şekilde programlayan Allah'tır.

Dünyanın büyüklüğünü, Güneş'e olan uzaklığını ve eğimini canlıların istifade

---

edebileceği şekilde tanzim ve terbiye eden Allah'tır.

“Camit, cahil, kör, sağır” tabiatın elinden hiçbir şey gelmez. **Tabiat;** Allah'ın sanatıdır, nakşıdır, defteridir, kitabıdır. Tabiat cansızdır, görmez ve işitmez. Hayatı ve iradesi yoktur. Bu kadar hikmetli ve sanatlı varlıkların meydana gelmesi tabiata verilemez ve tesadüfe havale edilemez.

Yediği bin meyveyi Allah'ın ikramı bilen insan, ondaki o harika sanatı, içine yerleştirilen vitaminleri insanı tanımayan kuru ağacın işi olarak kabul edemez. O meyvenin vücuda gelebilmesi için bütün bir kâinat lazımdır. Zira o meyve kâinat fabrikasında dokunmuştur. O ağaç, Cenab-ı Hak'ın **Rezzak** ismine aynadır ama meyveleri yapan o ağaç değildir.

Cenab-ı Hak, çok adi sebepleri âli şeylere vesile kılmış, birbirini tanımayan şuarsuz varlıkları insanların hizmetine vermiştir. Bütün sebepler birer perdedir. O adi ve basit sebeplerden meydana gelen eşya ise harikadır, sanatlıdır, mükemmeldir, hikmetlidir, faydalıdır ve kusursuzdur. Elbette ki bu kadar sanatlı ve hikmetli eserler; **“şuarsuz sebeplerin, kör tesadüfün, sağır tabiatın”** işi olamaz.